

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 7-50 Din
za inozemstvo 18.—

Oglasi po tarifu

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica
št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 16. junija.

Zadnje dni se vrši v Demokratskem klubu živahna debata o parlamentarnem in splošnem političnem položaju. Akoravno so se že dalj časa uveljavljali med demokratskimi poslanci pomisleki proti kompromisu o volilnem sistemu, je končno le prevladalo mišljenje, da je treba kompromis odobriti iz tehničnih splošnih državopolitičnih razlogov. La kompromisnim potom je mogoče spraviti v najkrajšem času z dnevnega reda to vprašanje, ki je predmet najobsežnejše politične spekulacije.

Oni opozicionaleci, ki najbolj kričijo nad »zavlačevanjem« novega volilnega reda, so v resnici najbolj zainteresirani na tem, da smo brez volilnega zakona. Le tako dolgo namreč so mogoče razne kombinacije o koalicijske gospoda Protiča z gosp. Korošcem in gosp. Radičem. Naši ustavni reformatorji so namreč edini samo v tem, da bi hoteli prevzeti državno oblast v svoje roke. Resna mora biti Protičeva kombinacija le tako dolgo, dokler se morejo »revizionisti« pogajati in zediniti, kako si bodo razdelili vladno in kako bodo pripravljali volitve. Čim pa je tu volilni zakon, ki omogoča takojšen apel na narod, je jasno, da bi mogla obnovljena Protič - Koroščeva vlada, pojačena morda še s gosp. Radičem, imeti svoj raison le kot volilni kabinet s konkretnim ustavno - revizijskim programom.

Protič, Korošec in Radič vedo sami najbolje, da je sporazum med njimi v tem vprašanju izključen in da si njihovi revizijski programi medsebojno bolj nasprotujejo nego vsak posamezni izmed njih nasprotuje sedanjemu ustavnemu položaju. Kako naj torej ta triumvirat sprovede svoj program? Govorice o možnosti spremembe vlade bodo same od sebe razpadle v nič, čim bo novi volilni zakon definitivno sprejet. V današnji atmosferi je razčiščenje situacije v tem oziru od velikega pomena za notranjo in zunanjo politiko države. Načelno pa je važno, da narod ne ostane še nadalje brez ene izmed glavnih ustavnih garancij, brez volilnega zakona, ki omogoča, da se z drugimi sredstvi nerazrešljivi zapletljivi predložitvi njemu v neposredno razrešitev potem volilnih krogov. To spoznanje je omogočilo končno Demokratskemu klubu, da je prebo vseh pomislekov pristal na kompromis, ki nas, odkrito povedano, ni kot stranko, niti kot načelo ne oduševlja.

Neurejene razmere v vladi, ki so nastale v sled znanega muslimanskega incidenta, izvajajo vedno živahnejšo kritiko tudi v Demokratskem klubu. Ne le v sled dejstva, da se je ravnotežje v kabinetu popolnoma izpreverilo, ker sta dva važna resorsta (trgovina in narodno zdravje) prešla v upravo radikalnih ministrov - zastopnikov. Položaj je bil zadnje mesece tem težji, ker je minister Žerjav radi boleznin dopust, ministra Krstelj in Kumanaudi pa sta bila mnogo tednov odsotna v Genovi, oboje v Rimu. Na ta način je seveda vpliv Demokratskega kluba na vlado in njeno politiko že številčno mnogo manjši, nego bi imel biti v smislu prvotnega sporazuma in v izvedbi koalicijskega programa se zgodi marsikaj, česar Demokratski klub ne more odobrati, za kar pa mora cela stranka nositi odgovornost. Značilna je v tem oziru gonja, ki se je pojavila v zadnjem času proti nadaljnjemu obstoju ministrstva za socialno politiko baš z radikalne strani, češ da je to ministrstvo le v zaščito »socialnih« prevratnih stremeljenj. Odsotnost ministra Žerjava se je še posebej zlorabljala za to agitacijo, ki se je celo posluževala očitka, da demokratom samim ni nič na obetuju tega ministrstva, ker bi ga sicer ne pustili tako dolgo brez aktivnega titularja. Seveda je znano, da je minister Žerjav radi svoje boleznin že trikrat zaprosil klub za dovoljenje, da preda svojo demisijo, da pa je klub, visoko ceneč sposobnosti dr. Žerjava, se raje izpostavil očitku neiskrenosti v pogledu ohranitve socialno-političnega resorsta, nego da bi pristal na dr. Žerjavovo prošnjo. Minister Žerjav se je dosedaj pokoraval klubovemu mnenju s predpostavko, da mu bo po poteku sedanjega njegovega dopusta najkasneje 1. julija mogoče zopet prevzeti svoje ministrstvo. Klub je s tem sporazumen, hoče pa, da se istočasno reši tudi vprašanje obeh »muslimanskih« resorsov in da se izvede ali paritetno zastopstvo, odnosno v slučaju definitivnega izstopa muslimanov iz vlade, pa paritetna razdelitev obeh ministrstev.

Tajna vojaška konvencija med Češko in Francijo?

ČEŠKA PODPRE FRANCIJO S POL MILIJONA MOŽ. — FRANCIJA SE ODPOVEDUJE SVOJIM TIRIJATVAM. — NEPOTRJENA RAZKRITJA V ČEŠKEM PARLAMENTU.

Berlin, 15. junija. (Izv.) Časopisje se bavi ob izjavi z govorom, ki ga je imel 13. t. m. nemški poslanec Knirsch v češkem parlamentu in v katerem je iznesel podatke o tajnem vojaško-političnem dogovoru med Češkoslovaško in Francijo. Po trditvi posl. Knirscha je po tej konvenciji Češka obvezana, da podpre v slučaju kakor koli vojnega Francijo z vojaško silo v moči pol milijona mož.

Posl. Knirsch trdi dalje, da obstojajo tajne konvencije med Češko in Francijo. Prvo je sklenil in podpisal dr. Beneš z Masarykovim vodnostjo v Parizu že 28. oktobra 1918. V njej se je Beneš zavezal, da bo podpiral na mirovni konferenci francosko politiko in da bo poveljil vodstvo češke armade da dobo desetlet let francoski vojaški misli. Kot odškodnino se Francija zavezuje, da se bo leta 1929. — po poteku te pogodbe — odpovedala vsem svojim terjatvam do Češke, v kolikor izvirajo iz takozvane oprostilne takse in iz vojaških nabav med voj-

no in po vojni do 1. januarja 1919.

Druga in tretja konvencija sta bili po Knirschevih izjavah sklenjeni kot dodatni pogodbi k glavni in sicer prva 24. aprila 1921., druga pa 8. novembra 1921. Prva vsebuje baje določbo, da zasede Češka Dunaj, Linz in Solnograd, ako bi se hotela Avstrija resno združiti z Nemčijo. Francija bi v tem primeru okupirala Celovec in Gradec. V drugi dodatni pogodbi odobrava češka vlada vojaški sporazum med Francijo in Poljsko in se zavezuje, da bo vodila skupno s Poljsko in v sporazumu s Francijo politiko, ki bo Nemčiji onemogočala ogrožanje srednjeevropskega mira.

Časopisje izjavlja sicer, da je treba presojati izjave posl. Knirscha za enkrat še z veliko rezervo, opozarja pa obenem, da te trditve niso bile dementirane niti v češke, niti od francoske strani. Pričakuje se, da bo zadeva potom interpellacije prišla na razgovor tudi v nemškem državnem zboru.

Nazadovanje Nemcev na Češkem.

Praga, 15. junija. (Izv.) Državni statistični urad objavlja pregled ljudskega štetja leta 1921. Iz teh podatkov izhaja, da se je število Nemcev napram ljudskemu štetju leta 1910. znižalo v Češkoslovaški za 250.000.

Statistika madžarskih volitev.

Budimpešta, 15. junija. (Izv.) Volilni akt za madžarski parlament je sedaj tudi uradno zaključen. Delo se je zavleklo zato, ker je bil tudi velik del ožjih volitev dne 18. junija tajen. Končno razmerje moči v novi narodni skupščini je sledeče: Od 245 mandatov jih je dobila vlada 166, in sicer enotna vladna stranka 140, Grustova skupina 15, Henrikova skupina 2 in izven strank 9. Opozicija je dobila 79 mandatov in sicer socialni demokrati 25, legitimistična skupina Andrássy-Friedrich 12, klerikalni legitimisti (Hallerjeva skupina) 8, skupine Raszay 8, Batthyany 2 in Vazsonyi 4 ter naposled 20 opozicijskih »divjakov«.

NOVA EMISIJSKA BANKA V AVSTRIJI.

Dunaj, 1. junija. (Izv.) Dosedanja Avstrogrška banka in Anglobanka se združita, vendar pa ostane poslovanje do končne likvidacije neizpremenjeno. Stare kronske novčanice ostanejo še do konca tega leta ali do prvih mesecev prihodnjega leta v prometu. Deficit nameravajo pokriti s francoskim predumom 55 milijonov frankov, nadalje iz onih aktiv bivše Avstrogrške banke, ki odpadejo na Nemško Avstrijo, in iz menic, ki se cenijo na 1 in pol milijona funtov. Nova banka bo odtegnila iz prometa stare novčanice in jih nadomestila z novimi.

DR. SCHREINER UMRL.

Praga, 15. junija. (Izv.) Na svojem posestvu v Češkem lesu je včeraj zjutraj umrl bivši nemški minister-roljak v avstrijskem kabinetu dr. Gustav Schreiner. Pred kratkim je praznoval 75 letnik svojega rojstva.

NOV AVIJATIČNI REKORD.

Dalton (Ohio), 14. junija. (Izv.) Letalski stotnik Stevens se je spustil iz višine 7000 m s pomočjo padalnega aparata nepoškodovan na zemljo. S tem je potolkel vse dosedanje rekorde.

O stališču dr. Žerjava in Demokratskega kluba je čul zvoniti poročevalec »Slovenca« (ki odlaga svoje senzacije tudi pri g. Pesku) ter je spustil v svet naivnozlobno izmišljotino, da je ministri svet sklenil, pozvati dr. Žerjava, naj demisijonira, in sicer radi — g. Kamenarovića. Morda imajo pri »Slovencu« še toliko razuma, da vedo, da bi tak poziv imel za posledico takojšnjo krizo celokupne vlade, ker bi značil kruto žalitev Demokratskega kluba, v katerem uživa dr. Žerjav neomajno zaupanje. Baš z ozirom na grusne klevete, ki so jih zadnje čase širili razni Kamenarovići o demokratskih ministrih Pribličeviću (da je morilec), Marinkoviću (da je dobil ne vemo koliko milijonov dolarjev provizije za ameriško posojilo), Rafajloviću (da je menda državi ukradel nekaj tisoč hektarjev šume!), in o

Zaupnica francoski vladi.

Pariz, 15. junija. (Izv.) Poincaréjev kabinet je včeraj popoldne pri razpravi v zbornici o vojski dobil zaupnico. Slo je za dodatni predlog, po katerem bi najstarejši sin vdove s 4 otroci in najstarejši od 4 osirotelih bratov in sester služil namesto 18 le 12 mesecev. Vojni minister je pobiljal ta predlog ter stavil v imenu vlade vprašanje zaupnice. Predlog je bil z 230 proti 213 glasovom odklonjen.

Viljemovi memoari.

Berlin, 15. junija. (Izv.) To dni se je mudil v Berlinu ravnatelj ameriškega založništva Harper Brothers, Brainard. To založništvo je pridobilo za objavo memoar bivšega nemškega cesarja Viljema. Diplomatski sotrudi list »B. Z. am Mittag« je imel z ravnateljem Brainardom razgovor, v katerem je ta izjavil, da je Viljem dobil od založništva za svoje spomine 250.000 dolarjev, torej 80 milijonov mark ali 600.000 holandskih gldinarjev. Razen tega bo Viljem dobil za knjigo visoke tantieme, ki bodo mogoče iznesle pol milijona dolarjev. Svoječas je isto založništvo dalo generalu Ludendorffu za njegove spomine 40.000 dolarjev in 15 odst. tantiem, Hindenburgu 30 tisoč dolarjev in tudi 15 odst. tantiem. Spomine Viljema bodo najprej objavili v 16 velikih ameriških listih.

PREDSEDNIK EBERT V MONAKOVEM.

Berlin, 15. junija. (Izv.) Kljub protestov bavarskih klerikalcev, ki so označevali obisk predsednika nemške republike Eberta (ki je, kakor znano, socialni demokrat) v Monakovem kot provokacijo, je Ebert vztrajal na svoji nameri in je službeno posetil Monakovo. Bil je sprejet z ogromnimi svečanostmi. Navdušenje prebivalstva za splošno priljubljenega predsednika je bilo tako veliko, da so klerikalci in konservativci popolnoma opustili nameravane demonstracije. Le pri slovesnem vzhodu v mesto so se oglasili tu in tam žvižgi, ki pa so se takoj izgubili med burnimi ovacijami.

PRED OTVORITVJO ZAGREBSKEGA VELESEJMA.

Beograd, 15. junija. (Izv.) Nocoj se je minister dr. Marković kot zastopnik ministra za trgovino odpeljal v Zagreb k otvoritvi zagrebskega velesejma.

Žerjavu (da je zlorabljal svojo uradno oblast!), je Demokratski klub ostentativno izrekel soglasno zaupnico vsem svojim voditeljem, ki so člani vlade.

Živahno se v klubu razpravlja tudi vprašanje organizacije novih oblasti. Vest, da bodo volitve v oblastne skupščine odgojene, so brez podlage. Volitve bodo koncem tega meseca razpisane in se bodo izvršile najkasneje 8. julija. Še pred razpisom volitev pa bodo za mnoge oblasti imenovani veliki župani, med drugim tudi za Ljubljano in Maribor.

V zvezi s tem vprašanjem je Demokratski klub razpravljal tudi o razmerah na Hrvaškem. Odočni nastop ministra Marinkovića je bil odobren in je klub soglasno pritril njegovemu mnenju, da mora državna oblast strogo ločiti krivice od zapeljanih množic.

Naši zastopniki na haaški konferenci.

PREDSEDNIK JE LONDONSKI POSLANIK DR. MARKOVIĆ.

Beograd, 15. junija. (Izv.) V ministru za zunanje stvari je definitivno določena lista članov delegacije, ki bo v Haagu zastopala našo državo na konferenci za rekonstrukcijo Evrope in za obnovo odnošajev z Rusijo. Dr. Mihajlo Gavrilović, naš pooblaščen minister v Londonu, je določen za šefa delegacije; dr. Bogdan Marković, upravnik Uprave fondova, gre

kot strokovni ekspert za finančno-gospodarska vprašanja. Kot nadaljni član je določen dr. Drago Miletić, tajnik ministristva za zunanje stvari. Tajniške posle bo opravljal en član našega poslanstva v Londonu. Naša delegacija se bo v Haagu še pred početkom konference sestala s češkoslovaško, romunsko in poljsko delegacijo, da se določi skupni delovni program.

Začetek posvečovanj v Haagu.

OTVORITVENA SEJA PREDKONFERENCE. — MALOŠTEVILNA NAVZOČNOST. — POZDRAVNI GOVOR HOLANDSKEGA MINISTRSTVA GA PREDSEDNIKA. — KONFLIKT Z NOVINARJI.

Haag, 15. junija. (Izv.) V veliki sodni dvorani haaške mirovne palače je danes ob 14.30 otvoril holandski ministrski predsednik in zunanji minister Karnebeck haaško konferenco. Še do zadnjega trenutka ni bilo število udeležencev znano. Sinoči je dospela italijanska delegacija pod vodstvom barona Avezzana. Ena največjih delegacij je poljska, ki pa še ni polnoštevilno zbrana. Angleška delegacija šteje z dominijoni vred le 40 delegatov. Člani francoske študijske komisije še niso dospeli. Francoski poslanik Benoist se bo le kot opazovalec udeleževal razprav.

Mnogoštevilno je zastopano časopisje, zlasti po novinarjih iz Anglije in Francije. Ker otvoritvena seja ni bila javna, so bili dohodi do mirovne palače zaprti. To je povzročilo zlasti med angleškimi in francoskimi novinarji mnogo razburjenja. Končno so si novinarji pridobili dohod v palačo, pa so jo kmalu zopet zapustili. Zastopniki mednarodnega časopisja so takoj pričeli protestno akcijo proti temu postopanju.

Otvoritvena seja je trajala le trideset ure in je imela, ker niso bili navzoči vsi delegati, le formalni značaj. V svojem pozdravnem govoru je izjavil Karnebeck med drugim:

»Holandska vlada je srečna, da sme nuditi delegacijam svojo gostoljubnost. Vlada meni, da bo zelo koristno povzeti ponoven poizkus, da se na skupni podlagi reši vprašanje ruske obnove in evropskega mira. Ni moja naloga, označiti smernice razprav. Delegati bodo sami določili pogoje, s katerimi se bo moglo delo prijeti na skupni podlagi. Vsekakor upa holandska vlada, da bo konferenca imela popoln uspeh«.

Karnebeck je v nadaljnjem svojem govoru opozarjal tudi na težkoče, ki izhajajo iz velike razlike v načelih in metodah sovjetske Rusije in drugih vlad.

Iz demokratskega kluba.

Beograd, 15. junija. (Izv.) Danes je bila po večdnevni debati v demokratskem klubu predložena zaupnica demokratskim članom vlade. Vsem ministrom je bila izrečena soglasna zaupnica.

Sklenili so tudi, da se spopolni vlada in da se v tem oziru počaka sklep muslimanske organizacije v Sarajevu, all ostane v vladi ali ne, ker zahteva klub v negativnem slučaju enega izmed muslimanskih resorsov za sebe. Ob isti priliki se bo reševalo tudi vprašanje popolnitve resorsta socialne politike, ker je minister dr. Žerjav radi boleznin dal klubu svoj resort ponovno na razpolago.

IZ ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Beograd, 15. junija. (Izv.) Zakonodajni odbor je bil danes takoj po prečitaniu zapisnika prekinjen, ker so klerikalni člani odbora zahtevali, naj se spoštuje današnji katoliški praznik.

AFERE PRI DIREKCIJAH PLENA.

Beograd, 15. junija. (Izv.) Danes dopoldne je anketa komisija za direkcijo plena in vojne odškodnine sklenila, da bo odslej imela tajne seje. V tej komisiji so prišli na sled vedno večjemu številu afer pri direkcijah plena v Ljubljani, Bitolju in Skoplju. V beograjski direkciji so včeraj odkrili afero, ki datira iz časa Protičeve vlade.

AGRARNA REFORMA V DALMACIJI.

Beograd, 15. junija. (Izv.) Minister dr. Krstelj se je izjavil proti zakonskemu predlogu o agrarnih odnosih v Dalmaciji, ki ga je predložil agrarni minister Krsta Miletić.

S prisrčnimi pozdravnimi besedami je končal svoj govor. Nato je bil Karnebeck soglasno izvoljen za predsednika predkonference. Karnebeck ni član holandske delegacije in stoji tako nekako nad strankami: to je bilo odločilno, da je bil izvoljen za predsednika. Zlasti v holandskih krogih obstoji odkritosrčen namen izločiti iz razprav vsa politična vprašanja.

Predkonferenca bo trajala do 26. junija. V sedanjih predpogojih se bodo bavili le z metodami za bodoča pogajanja. Odstaniti hočejo vsak vzrok, da bi se ena ali druga delegacija mogla pri pogajanjih z Rusijo odstraniti s konference.

ČEŠKA DELEGACIJA.

Praga, 15. junija. (Izv.) Kakor poroča »Češke Slovo«, bo češkoslovaško republiko na haaški konferenci zastopal pooblaščen minister dr. Girska kot glavni izvedenec ter češkoslovaški opravniki poslov v Haagu legacijski svetnik Fierlinger. Češkoslovaška delegacija odpotuje v nedeljo v Haag.

FRANCOSKA DELEGACIJA.

Pariz, 15. junija. (Izv.) Francoska študijska komisija za haaško konferenco se je zmanjšala. Glavni izvedenec za rusko gospodarska vprašanja ministerialni ravnatelj Seydoux ni bil imenovan za člana komisije. Vodja industrialnega poročevalskega urada Francois Poncet je odklonil ponudeno mu imenovanje, in sicer najbrže v sled tega, ker ni bil imenovan tudi Seydoux. Komisija bo razen tajnika Massegla obstojala le iz treh članov. List strokovnih organizacij »Le Peuple« piše ironično: da pristaja ime »študijska komisija« popolnoma, ker morajo njeni člani šele študirati rusko vprašanje, o katerem nimajo pojma. Nacionalistični listi obžalujejo, da pošlje Francija sploh kako komisijo v Haag.

STAVBA INSPEKTORATA DRŽ. ŽELEZNIC V LJUBLJANI.

Beograd, 15. junija. (Izv.) V ministruštem svetu je bila podpisana dodelitev stavbe inspektorata državnih železnic v Ljubljani tvrdki Tavčar in Svetina v Ljubljani za vsoto 1.348.592 dinarjev.

DIJAŠKE STIPENDIJE.

Beograd, 15. junija. (Izv.) Ministrstvo prosvete je zahtevalo od ministrskega sveta kredit 1.841.000 dinarjev za stipendiste v inozemstvu za julij in avgust. Kakor doznava Vaš dopisnik, je ministrstvo prosvete stavilo ministrskemu svetu predlog, da se stipendistom na Dunaju povečajo stipendije od 450 na 800 dinarjev, in sicer z ozirom na nezmosno dragotno, ki narašča tam od dne do dne.

NEVARNA EPIDEMIJA V SRBIJI.

Beograd, 15. junija. (Izv.) V Krajinskem in Vranskem okrožju se je konstatiralo več slučajev nalezljive bolezni vnetja možganov. To je nova vrsta bolezni, ki se je prvič pojavila na Nizozemskem. V okrožju so bili poslani zdravniki, da bolezen proučijo in ukrepanje potrebno, da se ne razširi še bolj.

NEMIRI V VZHODNI PRUSIJI.

Berlin, 16. junija. (Izv.) O priliki obiska feldmaršala Hindenburga v Vzhodni Prusiji so priručni nacionalisti ogromne monarhistične demonstracije, na katere so odgovorili socialisti s protidemonstracijami. Tudi so komunisti napadli vojske, ki so morali rabiti orožje. En komunist je bil ubit, štirje ranjeni.

Opozorjamo na nedeljske sokolske prireditve!

(Glej sokolako rubriko!)

„Kmečki fond.“

Begunje, 15. junija.

Spet sem se zmotil. Že več tednov napovedujeta „Novi Cas“ in Kamenarovič objavo strašne resnice, da sem imel nekaj časa pri „Jadranski banki“ na ime „Kmečki fond“ — dr. Žerjav odprti račun. Vedel sem, kako zaslišujejo ubogega gosp. Pogorelca, da bi iz njega iztisnili nekaj, česar sam ne ve. Eri so rekli: objavil bo, ker je v stiski, drugi so rekli: objavil ne bo, ker s tem diskreditira banko. Sklep je bil: če je patologija, bo objavil, če je hula, bo jiha, se ne bo hotel blamirati.

Dasi sem spadal med tiste, ki niso verjeli, da se more ravnatelj velike banke tako spozabiti, sem vendar že vnaprejšnje predložil znan komisiji načelstva JDS obračun tudi tega konta ob enem z ostalimi. Tudi pri tem kontu seveda ne gre za privatni posel, temveč se je ves denar porabil za javne namene. Ker pa je Kamenarovič širil, da bi stvar lepše izgledala, vesti o nekaj izvoznicih, o katerih mi prej ni bilo nič znano, sem tudi v tej smeri polzeval. „Izpostavil“ gosp. Pogorelca, da on „domneva“, da je „najbrže“, da je „pozneje slišal od neke osebe, katere se več ne spominja“, „da ne more jamčiti za istinitost svojih izjav“, da pa „misli“ — že sama priča o neresnosti najnovejših pripovedi. Vendar ne radi poziva, temveč v informacijo svojih prijateljev izjavljam, da nikomur nisem presterbel šake izvoznice, najmanj pa Balkanu ali gosp. Kokoschinegu. Pravijo mi, da so bila jajca izvožena takrat, ko je obstojal izvozni kontingent in je bilo treba je izpolniti gotovih formalnosti, da se je dobilo izvozno dovoljenje v okviru prostega kontingenta. Priznava, da je sprejel in reševal v Ljubljani poseben urad in ni bila pri tem udeležena niti deželna vlada niti ministrstvo v Beogradu. Balkan je torej zlahka izvozil 10 vagonov ali pa še več, če se je za to oglašil. Jaz nikdar nisem imel posla s kakršnikoli izvozniki. O drju. Kramarju je znano, da je on izvoznikiški sistem odpravil in ga nadomestil deloma s sistemom kontingentov in proste trgovine, deloma s sistemom državne dobaviteljske organizacije.

V slučaju „Kmečki fond“, je res poskrbel pokritje računa gosp. Praprotnik. Če je bila to trgovska provizija pri kakem poslu, ne more nihče videti v tem kaj napačnega, razum seveda, če se zraven zlaže o kakih izvoznikih. In če je bila to kaka trgovska provizija, je gotovo, da bi jo gosp. Praprotnik ravnatoko lahko dal v svoj žep, kakor za Kmečki fond. Če bi jo dal v svoj žep, bi imel danes mir, ker je pa bil tako nespameten, da je rad ugodil prošnjam raznih kulturnih institucij, imam danes sitnosti še jaz.

Poudarjati pa moram, da sploh ne bi bil reagiral na patološki poskus g. Kamenarovič, ako bi mi ne bilo na tem, da opozorim naše gospodarske kroge na nevarnost nepreglednih posledic. Nekdo ima danes konto pri banki. Banka ima s tem vpogled v njegove trgovske tajnosti. Če nekaj časa si kupi večino delnic te banke grupa, ki je nasprotnica lastnika dotičnega konta. Da krađejo čast svojemu konkurentu in da ga osumnijo, objavljajo novi motoci v banki račun, in pri posameznih postavkah fariješko sprašujejo, odkod to in zakaj ono! To dela sedaj „Jadranska banka“. Račun „Kmečki fond“ je nosil moje ime. Zanj sem bil torej banki osebno odgovoren. Zdej pa pride banka dve leti pozneje, ga objavlja in stavlja vprašanja z obrekovalnim namenom.

To je postopanje, ki ga mora brez odira na moj slučaj vsakdo obsojati. Jaz, hvala bogu, pri „Jadranski banki“ nimam nobenega računa več. Če pa se gospodarski krogi tej praksi ne bodo uprli, bodo posledice kmalu zažutili na svoji koži.

Dr. Gregor Žerjav.

Tujski promet.

Letoviška sezona pričena, v malo tednih se bodo napolnili letoviški kraji z onimi srečnicami, ki morejo iz mesta za par tednov ali celo mesecev. To nas sili, da se znova vračamo k temu oddelku našega narodnega gospodarstva, k oddelku, ki je vsak poklican, da zavzame prav važno vlogo v narodnem gospodarstvu vsaj v alpskem predelu.

Severozapadni kot Slovenije je ustvarjen kot nalašč za tujski promet. Visoke planine, najvišje v naši kraljevini, lahek dostop do njih po dolinah, ki segajo povsod daleč v gorovje, in po katerih so speljane železniške proge. Po planinah povsod veličastni gozdi do višine okroglo 1600 metrov, planinske paše z živino polet in nad njimi še skoro pod najvišjimi vrhovi, planinske kočice za turiste. Poleg tega še alpski jezerci, z vpeljanimi hoteli in vilami.

Takega položaja in take usposobljenosti nima nobena izmed naših pokrajin. Res da imamo na jugu, v Črni gori in v južni Srbiji mnogo planin z grebeni in vrhovi preko 2500 metrov, toda tamkajšnjim planinam manjka za doleden čas vse ostalo, kar je predpogoj turističnemu prometu. Za mnoga desetletja ne bodo niti najmanj prihajala v poštev kot konkurent našim planinam. V Bosni imamo le nižje planine, segajoče sicer na več mestih 2000 do 2200 metrov, toda s po-

vsem drugim znacajem. Avstrija je ponekod z vso silo forsirala turizmo, skrbec seveda pri tem predvsem za razvedrilo svojim uradniškim in vojaškim kolonijam, toda nad lokalni pomen se turistika tudi tu pač ne bo mogla povzdigniti.

Ostanejo tedaj naše planine za turistični in sploh letovišni promet kot najbolj privlačni predel v celni kraljevini. Ako bo upravna, tehnična organizacija vršila svojo nalogo, bomo mogli v našem alpskem svetu pozdravljati vsako leto več letoviščarjev iz vseli pokrajin, morda tudi iz Českoslovaške.

Da je izguba plebiscitnega ozemlja na Koroskem močno škodovala razvoju tujkega prometa, je resnica. Toda kljub mejnemu značaju se more vendarle razvijati zelo uspešno, saj imamo turistiko prav na mnogih mestih razvito ravno na meji med državami, spričo dejstva, da poteka meja največkrat ravno po visokih gorovjih.

Toda, reči moramo, da je razen na Bledu in maloštevilnih drugih mestih za tujski, letovišni promet mnogo premalo storjenega. Koliko je še prekrasnih prostorov, kjer bi se letoviščar nastanil z največjim zadovoljstvom, pa ni za to nikakih možnosti, bodisi stanovanj, sob ali hrane. Kdor gre venkaj, ima rad nekaj udobnosti. In druga napaka naših ljudi je, da hoče imeti, ako kaj investira, takoj prvo leto takorekoč ves izdatek povrnil. Dočim so bile n. pr. za kopališče kraje v hrvatskem Primorju že davno objavljene cene, na vprašanja v naših letoviščih še vedno ne dobite odgovora glede cen. Račun na sijajen obisk se je zaradi preobijestnosti lani precej ponesrečil.

Ospodarsko pasivnost Slovenije moramo z vsemi sredstvi odpraviti: eno izmed njih je tudi tujski promet. Eksploatirajmo ga dodobra in — racionalno!

Politične beležke

Profesor dr. Murko o slovenskem vprašanju. V reviji „Nova Evropa“ je uredništvo otvorilo razpravo o slovenskem vprašanju. Gre predvsem za vprašanje, ali smo Slovenci eno s Srbi in Hrvati. „Slovensko vprašanje“ postane posebno akutno v trenutku, ko nastopi sporazum med Srbi in Hrvati. „Nova Evropa“ bo izdala več zvezkov, posvečenih temu vprašanju. Kot prvi prispevek objavlja razpravo našega ožjega rojaka elavista prof. dr. Murka „Slovenački književni jezik“. Profesor dr. Murko je za to, da slovenski književni jezik ostane in da imej Jugoslavija dva enakopravna državna jezika: srbohrvatskega in slovenskega.

Grof Berchtold prosi za českoslovaško državljanstvo. Bivši avstro-ogriški zunanji minister grof Berchtold prosi za českoslovaško državljanstvo, da bi se mogel naseliti na svojem posestvu. Kakor poroča „Tribuna“, je českoslovaška vlada prošnjo odpisala jugoslovanski vladi, da ta izrazi svoje mnenje o Berchtoldovi politični vlogi med vojno.

Blokaške protidržavne demonstracije v Gospiću. V tork, na Antonovo, so hrvatski blokaši v proslavo spomina Ante Starčevića, priredili v Gospiću komerc, na katerem so razni govorniki hujskali proti državi in dinastiji. Po komercu je skupina mladitvev pod vodstvom maturanta Rupea napadla znanega nacionalističnega agitatorja, učiteljskega maturanta Milana Crevarja, ga pobila na tla in nato še prebodla z nožem. Crevar je bil na mestu mrtev. Rupec je bil aržiran in izročen sodišču. Dogodek je povzročil v mestu veliko razburjenje in se je bilo bati nemirov. Policija je radi tega prepreževala vsako zbiranje po ulicah in odredila, da morajo biti vsi javni lokali že ob 9. zvečer zaprti.

Gagliardi jeva poznanzava. V svoji brošuri se hvali Gagliardi tudi s poznanstvi raznih čeških odličnih mož ter piše, kako so ga v razgovorih moralno podprli v njegovem naziranju. Isto pripoveduje tudi o nekem slovenskem visokošolcu Marinkoviću. Ta del Gagliardi jeva izvajanj dokazuje, da je imenovan gospod tudi pravi tip političnega naižveža. Kakor avtentično vemo že več nego leto dni, so imeli navedeni razgovori povsem drug namen nego si gosp. Gagliardi domišlja. Osebito moramo poudariti, da so bili stiki g. M., ki danes ni več študent, temveč v ugledni civilni službi, z drjem. Gagliardijem tako s stalščia narodne kakor tudi privatne morale povsem brezprekorni in da je g. M. izvršil važno narodno dolžnost, ne da bi bil kdaj koli dobil za to kakršnokoli materialno ali drugačno nagrado.

Po svein

Proces proti socialistom v Moskvi. V Moskvi je, kakor smo že poročali, pričel proces proti socialistom, ki so obtoženi upora proti sovjetski vladi. Vandervelde je zahteval, da se naj izključi nekaj braniteljev, ker je proces političnega značaja. Predsednik senata je ta predlog odbil z motivacijo, da je sodišče organ proletarske oblasti, in ne kake stranke. Nato je Vandervelde imel velik govor in je predbacival komunističnim braniteljem, da so sprejeli v klijenstvo eno obdolženca, ki so izdali socialne revolucionarje. Vandervelde, Liebknecht in Rosenfeld so predali komisarju Kurškovo deklaracijo, v kateri protestirajo proti kamnanju, ki jo vodi proti njim

boljševiško časopisje, češ da so neprijatelji ruske revolucije. Kurski je v svojem odgovoru naglašal, da v Rusiji ne obstoja svoboda časopisja za buržujske elemente in da je prepovedano kapitalistom izdajati svoja glasila, ki bi razburjala javno mnenje. Vse časopisje je posvečeno izključno interesom delavskega razreda.

Ruska propaganda v Rumuniji. Pri Tighini v Besarabiji je padel na tla sovjetski propagandni aeroplan, v katerem so agitatorji vozili s seboj propagandne letake za besarabsko prebivalstvo. Oba letalca so aretirali.

Poljska vladna kriza je stopila v novo fazo, ker se je 9. t. m. zbornica z 280 glasovi izrekla za zopetni kabinet Ponikvanskega. Predsednik republike Pilsudski, zoper katerega je naperjena kriza v prvi vrsti, je zahteval še eno glasovanje, ki naj bi bilo ob enem glasovanje za zaupnico predsedniku. Pilsudskega podpirajo socialni demokrati in Vitoševa stranka.

Zopet vojna v Gornji Slezi. Spricho blizajoče se predale Poljski pri-sojenega ozemlja po medzavezniški upravni komisiji so se v bivšem spornem pasu zopet začeli poboji, ki zavzemajo vse večje dimenzije. Pri Hohenludu in Bytomu ter Ratiboru, nad katerim je tudi proglašeno obsešno stanje, so se Nemci in Poljaki dne 11. in 12. t. m. zopet spopadli in imeli v boju s strojnimi čamami na obeh straneh nekaj mrtvih in več ranjenih.

Viljem tožil. Bivši nemški cesar je tožil „Volksfreund“ v Gotti in „General-anzeiger für Dortmund“ radi žaljenja časti, ker sta zopet pogrela neko njegovo deset let staro afero z nadporočnikom Hahnkejem, s katerim se je Vilj najprej stpel, potem pa ga dal obsoditi na smrt.

Krupp in Stinnes sta dobila v Rusiji zadnje dni obširne industrijske koncesije. Krupp namerava baje restavrirati ruske železnice.

Madžarska namerava elektrificirati svoje železnice po sistemu madžarskega iznajditelja Konda. Najprej se elektrificira 15 km dolgo progo Pešta-Alag.

Vsled orkana v Newyorku in New Jersey, ki je divjal tam prejšnji teden je bilo ubitih in zasutih nad 50 ljudi, poškodovanih pa nad sto.

Prosvefa

Ljubljanska drama.

Petek, 16. junija: „Madame Sans Gene“ s Putjato v vlogi Napoleona. Zadnji-krat v sezoni. Izv.

Ljubljanska opera.

Petek, 16. junija: „Madame Butterfly“. Gostovanje kapelnika g. Lovra Matačiča iz Novega Sada. Izv. Sobota, 17. junija: „Carmen“. Gostovanje kapelnika g. Lovra Matačiča iz Novega Sada. Začetek ob pol 8. Izv.

Mariborsko gledališče.

16. junija: zaprti. 17. junija: „Prodana nevesta“. Izv. 18. junija: „Carličine Amaconke“. Izven in zadnjič v sezoni.

„LJUBEZEN TREH KRALJEV.“

(K produkciji dramatične šole v Ljubljani dne 14. junija.)

Tudi v Ljubljani imamo dramatično šolo in to v solidnih rokah gospe Danilove, ki je energična dovolj, da se ne strah truda z vzgojo naraščajo, ki nam bo gotovo že prihodnje leto moral pokazati, kaj zna, ker nas bo precej igralcev, kakor čujemo, zapustilo.

„Ljubezen treh kraljev“ je pravzaprav pesem, ki hoče ne kakor drama učinkovati z dramatskim dejanjem, ampak z lirsko situacijo.

Flora je sama na sebi pesem, iskrena se v koloritu D'Annunzijevih lepih pesniških primer in tipično italijanske lirike. (Sem Benelli je, kakor znano, D'Annunzijeve učenec in eden najboljših sodobnih laških lirskih pesnikov). Obdaja jo herojskotragedijska gloriola mučenice ljubezni itd. Vsa stvar se konča nekam shakespearejansko, kakor Romeo in Julija, z zastrupljenimi ustnicami, polubi in smrtjo obeh nesrečnih ljubincev.

Igrali so še malo po šolsko, seveda, vendar pa ta šolska produkcija ni bila slaba. Stremenje po razloženem govorjenju in izraziti deklamaciji zavaja še malo v zlagujoč patos, toda vse bo še boljše, to je bil prvi nastop. Dobra roka učiteljice se pozna povsod. Gg. Kumar in Sanein imata talent. Smernolj-Avi to čisto očitvidna, gđ. Zborilova pa je gotovo že sposobna zasedi to ali ono vlogo v prihodnji sezoni. Njena Flora je bila v okviru te drame relativno že prav dobra kreacija. — k.

Zikovel so končali svojo turnejo po Južni Nemčiji, ki jim je prinesla obilo slave. Z Novakom in Smetanovim kvartetom v e-molu so Zikovel povsod v Nemčiji dosegli velikanse uspehe. Sedaj se pripravljajo kvartetovci na bližnjo turnejo po Švic in Nemčiji na gradu Hueligenberg ob Bodenskem jezeru, kjer jih gosti knez Fürstenberg, njihov pokrovitelj. V zimski sezoni hodo koncertiral Zikoveci na Dunaju, Zagrebu, Ljubljani, najbrže tudi v Beogradu in Pragi.

Ljubljanska pokrajinska vlada in umetnost. O priliki priprav za v jugoslovansko razstavo v Beogradu smo pri-nesli med drugim poročilo o sestanku umetnikov, kjar je eden izmed govornikov kritiziral ljubljansko vlado, ki se baje ne zanima dovolj za povzdigo umet-

nosti. To je sklepal iz pišnih postavk za umetnost, ki jih izkazuje proračun za Slovenijo. Vsled informacij, ki smo jih dobili na merodajnem mestu o kaki brezbriznosti iste za, umetniške zadeve ne more biti govora. Veliki entuziazem namestnika Hribarja za umetnost in njegova želja, da bi povzdignil nivo naše umetnosti je dovolj znan iz njegovih opetovanih izjav. Ravno tako je tudi znano, da se šef prosvetnega oddelka dr. Skaberne intenzivno zanima za oblikujočo umetnost. V dokaz naj služijo nakupi umotvorov na razstavah, podpora narodni galeriji, umetno-zgodovinskemu društvu, podpore umetnikom itd. Pri tej priliki treba pa omeniti, da so se izjalovili razni poskusi pokr. vlade v Ljubljani, da bi se iz Beograda dosegli izdatnejši prispevki za povzdigo umetnosti, kar je pač treba pripisati sedanjim splošnim finančnim krizi.

Poljski slikarji v Jugoslaviji. Začetkom prihodnjega meseca se odpravi posebno odposlanstvo slikarske akademije v Krakovu na pot v Jugoslavijo. Svrha potovanja je slikanje naših krajev za razstavo pokrajinskih slik. Tako bo tudi poljska slikarska umetnost seznanjevala svet z našimi naravnimi krasotami.

Henrik Ibsen: „Gospa s morja“. Igra v 5 dejanjih. Iz norveščine preložil Vojleslav Molč. V Ljubljani 1922. Založila Tiskovna zadruga. Str. 160. Cena 15 dinarjev, po pošti 1 Din več. S pričujočo knjigo je začela Tiskovna zadruga izdajati v slovenskih prevodih Vojleslava Moleta vrsto najboljših dramatičnih spisov nordijske dramatike Henrikia Ibsena. Ibsenova dela pomenjajo važen prelom v razvoju modernega gledališča ter so že zdavnaj prišle v svetovno literaturo. Zato moremo le z veseljem pozdraviti dejstvo, da se pojavi tudi v slovenskem jeziku „Gospa s morja“, ki je eden izmed onih Ibsenovih umotvorov, v katerih se peča pisatelja s problemom zakona. Prevodu „Gospa s morja“ bodo sledili prevodi ostalih najvažnejših Ibsenovih dram. Studija o Ibsenu pa izide pozneje v zbirki „Pota in cilji“, posvečenim skandinavskim pisateljem. Lepo opremljena knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Sokolstvo

Zlet Celjskega okrožja. V Smarju pri Jelšah se vrši dne 25. junija 1922 okrožni zlet celjskega sokolskega okrožja, ki bo sijajna manifestacija sokolske misli v šmarskem okraju. Prvič bodo ta dan praploali sokolski prapori v naprednem trgu šmarskem in prebivalstvu vsega okraja bo dana prilika spoznavati uspehe sokolske ideje in vzgoje. Potrebno je, da naše občinstvo podpre mlado sokolsko društvo v Smarju z obilno udeležbo, ter s tem domačemu kmetskemu ljudstvu pokaže, da uživa naše Sokolstvo največji ugled kot narodna in državotvorna organizacija, v kateri ni mesta za separatistične elemente, ki se hočejo sedaj tudi tostran Sotle vgnjezditi. Zvečer vozi posebni vlak do Grobelnega in nazaj v Rogatec.

Sokolsko društvo v Kostanjevici priredi dne 18. junija javno telovadbo s sodelovanjem bratskih društev novomeške in zagrebške župe. Na sporedu je nastop članstva, članice in naraščajo, po telovadbi pa prosta zabava na mestnem trgu v Kostanjevici. Sprejem društev in odposlanstev ob 14. uri. Bratom Sokolom in p'jateljem sokolstva sporočamo, da je društvo gmotno slabo podprto in se nahaja na jako izpostavljenem terenu. Prosimo tedaj uvaževanja ob njegovi prireditvi in obilneje posrta pri tel. p. liki, da moralno dvigne in zbere novih moči za uspešni boj in obstoj!

Orkestralni odsek Sokola I. priredi v nedeljo dne 18. junija izlet v Kamencu pri Dolsem. Članstvo Sokola I. se opozarja za ta izlet; za zabavo jedila in drugo je preskrbljeno. Odpeljemo se popoldan z glavnega kolodvora ob 14.18 uri in pridemo ob 22. v Ljubljano. Zdravo! Sokolsko društvo v Brežicah priredi v soboto dne 17. junija ob pol 21. uri v Narodnem domu izredni občni zbor z dnevnim redom: Dopolnilne volitve in slučajnosti.

Sokolski zlet v Ruše. Dne 18. junija priredi sokolstvo mariborskega okrožja izlet v Ruše. Izlet bo tem pomembnejši, ker bo prvi izlet po umoru avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda, po katerem so vse odlične Rušane odvedli kot veleizdajalce v Gradec. Nemci so takrat nazvali „veleizdajalske“ Ruše „das kleine Belgrad“.

Sokolsko društvo v Medvodah, ima v nedeljo dne 18. junija, javen nastop, združen z vrtno veselico in sodelovanjem muzike kr. Dravske divizije. Udeležniki iz Ljubljane, imajo za povratek ugodne železniške zveze. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu.

Prodajni prostori na telovadišču vsesokolskega zleta. Na telovadišču bo oddano večje število prodajnih prostorov v velikosti 4 x 5 m. Ti prostori bodo odprti za občinstvo od jutra do zaključka telovadbe, to je od 6. do 20. ure. Interesente se opozarjajo, da vložte oferte glede najema prostora najkasneje do dne 1. julija 1922 na naslov: I. Jugoslov. vsesokolski zlet 1922, finančni odsek. Posamezna trdka ofera tudi lahko za več prostorov. Finančni odsek ni zavezan oddati prostorov najvišjim ponudnikom. Event. potrebne informacije se dobe v pisarni J. S. S. v Ljubljani. Narodni dom.

Spori

Č. A. F. C. : Ilirija 3 : 1 (1 : 1).

Včerašnja revanšna tekma čeških gostov proti Iliriji je končala, kakor je bilo pričakovati, z zmago češkega moštva. Sicer je bila Ilirija v boljši formi kakor v sredo, vendar pa se tudi včeraj ni mogla kosati z gosti zlasti glede tehnike, ki je Pražanom prinesla zmago. Napačna vrsta Čehov je bila včeraj, pred golom bolj sigurna, v splošnem pa je manj ugajala, kakor v sredo. Odlikovala sta se predvsem ena branilca, zlasti levi, in srednji krilec. Ti so brezdvomno najboljši igralci vsega moštva.

Ilirija se je potrudila, da popravil predvčerajšnje napake, kar se li je doloma tudi posrečilo. Mnogo boljše od včeraj je bil srednji krilec in tudi obramba je boljše funkcionirala. Tudi pri napadalni vrsti se je opazila precejšnja razlika od prejšnjega dne. Razen srednjega napadalca, ki je zlasti v prvi polovici odpo-vedal, se morajo več ali manj pohvaliti vsi. Vidmajer je sicer začetkoma zamudil precej lepih prilik, vendar pa je dajal notranjemu triu lepe centre, ki pa so ostali žal neizrabljeni. V obrambi je bil na svojem mestu zlasti Beltram. Vrata: Soklič ulovi vse, vendar pa spusti ujetozogo rad iz rok. Tu mu manjka sigurnosti.

Zmaga gostov je bila vsekakor zaslužena. En gol proti Iliriji je padel iz 11-metrovke. Žalibog je prišlo na tekmi do incidentov, ki morajo zopet sprožiti vprašanje dobrih sodnikov. V „Jutru“ smo o tem že ponovno razpravljali. G. Vodišek je bil včeraj brezdvomno slabši od srede. Zlasti v prvi polovici je zagrešil mnogo napak, ki so v veliki meri pripomogle, da je pričela ena in druga stran-ka odgovarjati na nefair igro nasprotnika z istimi sredstvi. Bilo je več zelo neljubih prizorov, tudi med občinstvom, ki jih moramo obsoditi ne le s stališča sporta, ampak tudi iz narodnih momentov. Obnašanje, kakršnega smo videli včeraj, ne kaže ravno na zrelost občinstva. T. Z.

Prvenstvena tekma v Ljubljani. Včera popoldne se je vršila na igrišču Sparta-Primorje prvenstvena tekma med Jadranom in Svobodo Ljubljana, ki je ostala neodločna s 4 : 4.

Nogomet v Beogradu: V nedeljo je nogometno društvo Vardar porazilo Slavijo s 5 : 1 (3 : 0). Vardar je bil v veliki premoči. Tekma je žalibog končala precej nesportno. Med igro je igralce Vardarja udaril igralec Slavije. Po igri je došlo do spopada na igrišču. Beograjski podsavez bo brezdvomno znal s strogiimi odredbami preprečiti ponovitev takih incidentov.

Sportni miting na Bledu. O priliki bivanja kraljeve dvojice na Bledu priredi Sportna zveza na Bledu velik miting ki bo obsegal: Kolesarsko dirko Ljubljana-Bled, 50 km, motociklistično non stop kvaliteto vožnjo na isti progi, plavalno tekmo s tekmovalcem gospodov, dam, tekmo v skokih in waterpolo, tek okrog jezera na 6,5 km, zlet avtomobilistov na Bled in cvetlični korzo avtomobilistov, motociklistov in kolesarjev. Nogometno tekmo dveh prvorazrednih moštev v Zaki. Dan se določi pravočasno, podrobnejši razpis teh tekem bo pa v Sportu, ki izide v sredo, 21. t. m. Vse one, ki se nameravajo udeležiti teh tekem pa opozarjamo že danes na miting, ki bo imel nalogo, reprezentirati naš sport. Udeležba je mogoča vsem sportnim klubom Jugoslavije.

Kolesarski podsavez za Slovenijo priredi v nedeljo 18. t. m. veliko „Zvezdno dirko“ v Celje. Te dirke se udeleževsi kolesarski klubi, včlanjeni v podsavazu ter tudi bratski hrvatski kolesarski in motociklistični klubi. — Skupni obed v hotelu „Balkan“, po obedu zborovanje delegatov Podsavaznih klubov, popoldne sprotna veselica pri Grenadiju. Pri veselici tekmovalanje z dirkalnimi aparati. Ker je zanimanje za to dirko v sportnih krogih zelo veliko, prosimo tndaj od strani kolesarjev izletnikov najštevilnejše udeležbe Start ljubljanskih kolesarskih klubov ob 6. zjutraj pri 1. km na Dunajski cesti. Odhod izletnikov ravnotam ob 4. zjutraj. Sestanek dirkačev in zaključek prijav v petek ob 19. v klubovi kavarni Prešeren.

Pripravljalni odbor plavalnega podsavaza za Slovenijo vabi vse interesirane klube, da pošljejo po dva delegata kot zastopnika kluba na ustanovni občni zbor imenovanega podsavaza, ki se vrši jutri, v petek dne 16. junija t. l. ob prvi devetih zvečer v pisarni Sportne zveze. Pol ure prej je istotam sestanek delegatov. Delegati naj prinesejo od svojega kluba poverilna pisma, eden ima glasovalno pravico. Članarina, katero je treba plačati pri odboru znaša 50 Din in 15 Din vpisnine za klub. Ista je članarina za Pili-vački savez v Zagrebu. Klubi, ki so že plačali članarino saveza v Zagrebu, naj prinesejo potrdilo. Vabimo vse klube, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora.

Iz poslovne oddelne L. N. P. (Službeno). Vsled neutemeljenega prestopa iz S. K. Slavije se izreče 6 mesečna zabrana igre Dušanu Lunder (S. K. Slovan) in sicer od 12. junija 1922 do 12. januarja 1923. Razveljavljena prvenstvena tekma Athletic-Sportklub : S. K. Celje se ponovno odigra dne 25. t. m. v Celju. S. K. Slavija, Vočmat se obvešča, da se v tekoči sezoni ne more več nvrstiti v 11. od pač pa v sezoni 1922/23.

* **Kraljeva dvojica na Črnučah.** Kakor nam poročajo s Črnuč, sta se pripeljala tja 12. t. m. popoldne kralj in kraljica; v avtu, ki jima je sledil, so se vozili trije oficirji. Oba avta sta se peljala le do konca vasi in se nato vrnila proti Ljubljani. Ljudje so kralja spoznali in njega ter kraljico živahno pozdravljali.

* **Udeležba naroda na kraljevi poroki.** Po poročilu stanovniškega urada v Beogradu je isti o priliki kraljeve svatbe nastanil 48.700 oseb. Vrh tega je došlo po železnih in parniških v mesto 49.200 ljudi, ki se niso prijavili stanovniškemu uradu, iz neposredne okolice Beograda pa je prišlo 14.300 oseb. Ker je prisostvovalo svatbenim svečanostim tudi 25.000 vojakov in okoli 100.000 Beograđanov, se lahko računa, da je bilo pri kraljevi poroki navzočih v Beogradu 250 tisoč ljudi.

* **Uradniško vprašanje.** Kakor se »Riječ« iz Beograda poroča, sestali so se v tork zvečer člani vlade v svrhu, da se končno reši vprašanje zakona o državnih uradnikih. Poročal je minister Marko Trifković. Nekateri člani vlade so predlagali, da se ne povzročajo sistematske plače, ampak da se le draginska doklada sorazmerno spreminja.

* **Novi tiskovni zakon.** Načrt novega tiskovnega zakona je že izdelan in bo v najkrajšem času izročen zakonodajnemu odboru.

* **Novo nacionalistično glasilo.** V Beogradu začne v kratkem izhajati »Jugoslavija«, glasilo jugoslovanske nacionalistične omladine.

* **Naši v Paragvaju.** »Jugoslovanska država« list, ki izhaja v Valparaisu, objavlja zanimiv dopis o jugoslovanski emigraciji v republiko Paragvaj, ki šteje nekaj nad 100 članov. Ti naši rojaki so večinoma trgovci in posestniki ter so večinoma naseljeni v glavnem mestu republike v Asuncionu, a precej jih je tudi v mestih Villa Rica, Tacuaral, Santa Trinidad in Concepción. Vsi so organizirani v podružnici Jugoslovanske narodne obrane »Primorac« v Asuncionu, katere predsednik je gosp. Josip Soljančič.

* **Neverjetno izvajanje duhovnika, klerikalnega poslanca.** Na dan kraljeve poroke se je pripetil v Subotici zanimiv incident, ki bi imel kmalu jako težke posledice. Katoliški duhovnik, poslanec Blaško Rajčič, je opravljal v cerkvi sv. Roka daritev. Pred glavnim oltarjem je bil ves čas postavljen velik sarkofag, pokrit s črno. Med navzočim narodnim občinstvom je vzbudil ta nečuten škandal silno ogorčenje, dočim so se Rajčičevi klerikalni trabant prijetno muzali. Jasno je bilo, da je šlo za dobro organizirano demonstracijo in zato je navzoče občinstvo po končani daritvi zahtevalo od duhovnika Rajčiča pojasnila, kaj je nameraval s tem nesramnim incidentom. Opazivši veliko ogorčenje ljudstva, pa je Rajčič pri stranskih vratih takoj pobegnil iz cerkve in se potem skril. Incident je bil takoj prijavljen oblastim in policija je uvedla strogo preiskavo. Cerkveno osebje je pri zaslišanju izjavilo, da se je vršila istega dne v cerkvi maša - zadušnica in da je tako sarkofag čisto slučajno ostal v cerkvi. Toda nadaljna preiskava je dognala, da niti dotičnega dne, niti dan poprej ni bilo nobene črne maše in da je bil torej sarkofag na dan kraljeve poroke namenoma postavljen pred oltar. Pop Blaško Rajčič dosedaj še ni mogel biti zaslišan, ker ga ščiti poslanska imuniteta, sicer pa je tako neznano kam izginil. Policija preiskava se nadaljuje. Ogorčenje v Subotici radi tega incidenta je bilo veliko in se je samo energičnemu nastopu policije zahvaliti, da ni prišlo do resnejših demonstracij proti zapekljivi bunjevški narodi.

* **Neuspeh republikanskega agitatorja v okolici Dubrovnika.** V okolici Dubrovnika je te dni neki agitator republikanske stranke hotel imeti javno skupščino. Narod je bil silno razburjen in je hotel navali na agitatorja, tako da je vladni komisar bil prisiljen razpustiti skupščino. Ljudstvo se je nato mirno razšlo z zadovoljstvom, da je republikanski frazer doživel velik fiasko.

* **Mož odgovor na vprašanje o »Liki«** se »Slovenec« ne dopade popolnoma. Očitno, da je v dveh točkah »nejasno stiliziran«. Prvič se dela, kakor da ne bi razumel zakaj sem napisal, da o pogodbi »Like« nisem imel nobene vednosti in takoj nato, da sem v slučaju »Like« energično odklonil vsako intervencijo. Če nisem o kupčiji »Like« nič vedel, kako sem mogel odklanjati intervencijo zanj? To nasprotstvo v moji izjavi je seveda samo navidezno, ker je iz nadaljnjega njegove besedila vsakomur jasna moja trditev, da za kupno pogodbo »Like« nisem vedel in da sem intervencijo odklonil, ko je izbruhnil spor med »Liko« in deželno vlado. Pa »Slovenec« gre očitno za to, da objasnim drugo »nejasno stilizacijo« namreč to, v kateri zvezi je s kupno pogodbo »Like« tedanji deželni predsednik g. dr. Brejc, odnosno »pod katerim pokroviteljstvom« se je pogodba sklenila. Kolikor vem, je pogodbo sklenil sekvester z odobritvijo deželne vlade. Jaz sem radovednemu »Slovencu« na njegov poziv, da povem, kar mi je znano o »Liki«, sporočil svojo informacijo. Moja stilizacija v tem oziru ni prav nič nesrečna. Ona ne dopušča nobenega dvo-

ma, da sem navedel le to, kar sem kot zanesljivo izvedel, ko sem na »Slovenec« pobudo se natančneje informiral. »Slovenec« se moti, če misli, da sem posnema njega, ki se je zato spomnil, da sem slučajno brat člana ravateljstva »Like«, da bi me spravil v zvezo s svinskim kupčijami in da bi torej po njegovih lastnih besedah »utegnil kdo soditi«... Dr. A. K.

* **Napredni javnostil** V Ljubljani se je ustanovilo »Centralno tajništvo jugoslovanske napredne omladine iz Slovenije«, ki združuje napredne dijaške organizacije, akademske, kakor tudi srednješolske, tako da bo od sedaj naprej nastopala večina jugoslovanske napredne omladine iz Slovenije enotno in skupno. Centralno tajništvo združuje od sedaj osem društev, stoji izven vsakega političnega udejstvovanja in stremi kot tako po izvedbi nove »Mlade generacije«. V njenem območju se je ustanovila tudi »Prosveta«, ki naj postane naslednica bivše »Prosvete«. Za vse to ogromno delo pa potrebuje Centralno tajništvo mnogo denarja in se obrača tem potom na svo napredno javnost brez razlike, da ji prisloži s denarnimi sredstvi na pomoč in ji pripomore do čim prejšnjega uspešnega dela. V kratkem se bodo razposlale na vse prijatelje napredne omladine tozadevne prošnje in Centralno tajništvo prosi in je trdno uverjeno, da se bodo vsi radovoljno odzvali. Vsi eni pa, ki pomotoma ne bi prejeli teh prošnje, naj nam oprostite in naj blagovolno razmislijo prispevke k takemu Centralno tajništvu, Ljubljana, Tomanova ulica 3. Prepričani bodite vsi, da bo znala napredna omladina povrniti vse s svojim delom sedaj in v bodočnosti. — Odbor.

* **Prva izgubljená pravda Jadranske banke.** Piše se nam: »Kako postopa Jadranska banka s svojim nameščenstvom, dokazujejo številne razprave zadnjih mesecev pred zagrebškim in ljubljanskim sodiščem, v katerih tožijo odpušteni nameščenici zavod za odškodnino. Ravatelj tega zavoda, Čiro Kamenarovič smatra pragmatiko nameščenec za stvar, ki se njega ne tiče, ki pa se lahko uveljavlja samo takrat, kadar je s njej njeni določili vezan nameščenec ne pa banka. Za njegove drastične primere, povzete iz seksualne terminologije naših južnih krajev, o pravicah nameščenec, ki jim jih daje pragmatika, tukaj ni prostora. Albansko pragmatiko, ki jo uveljavlja Čiro Albanac napram neljubim nameščenecem popravlja obrtno in deželno sodišče, ki je ravno zadnji čas poučilo iz najdljiva dvojčka-megalomana dr. Ravnharja in Debelaka iz industrijskega oddelka Jadranske banke in njihovega visokega protektorja Čirota, da stane odpust enega uradnika zavod 100.000 kron z vsemi stroški. Obenem je imel predsednik deželnega sodišča čast konstatirati da je vladala pri nekem Jadranski banki afiliranem zavodu, v poslovodstvu taka zmešnjava, da se Jadranska banka sama ne spozna več. Tako je torej pri Jadranski banki, in ne kakor se širokosti že precej bolj ponižni g. dr. Ažman«.

* **Inozemski delavci ne smejo v Jugoslavijo.** Jugoslovanske delegacija v Trstu razglasa: »V bodoče kr. delegacija ne bo dajala vize za vohod v kraljevino vsem onim tujcem-delavcem, kateri gredo v Jugoslavijo z namero, da si tam poiščejo delo. Za vidiranje potnih listov bodo morali tujci-delavci predložiti delegaciji dovoljenje ministrstva za socialno politiko v Beogradu, katero jim bodo preskrbeli njihovi delodajalci«.

* **Rimske izkopnine v Beogradu.** Iz Beograda poročajo, da so pri kopanju temelja nove »zgrade« na voglu Ulice kneza Lazara in »bece«, ki vodi na Kali-megdan našli v globoko v zemlji za kopan žrtvenik iz rimske dobe. Žrtvenik ima obliko prizme iz 80 cm visok. Laročili se ga beograđskemu muzeju.

* **Mostovi na račun reparacij.** Naša vlada je prejela včeraj prvega od 15 velikih železnih mostov, ki jih je naročila iz Nemčije na račun reparacij. Ta prvi most bodo postavili pri Rajni Bašti. Ostali slede vzhodnoje nassec.

* **Šolska slavnost v Črnučah.** Prejeli smo: Vam vsem, ki ste darovali v denarju in blagu za pogošenje naše šolske mladine na dan poroke kralja Aleksandra, prisrčna zahvala! Posebno se gospej Neži Vilfan in sinu gosp. Francu Vilfanu za darovanj 100 K in 100 po-kalč: gospej Polakovi za moko; gospej Šimonovi in gospicama Angeli in Kati Brezovar za ves trud pri pemuju tako ogromnih štruktur. Vsi smo bili veseli, da je slavnost tako lepo uspela. Šolsko vodstvo na Črnučah.

* **Iz Subotici pri Metliki nam poročajo:** Maša na dan kraljeve poroke je bila pri nas ob pol 6. uri. Koncem maše so peli himno: »Lepa naša domovina«. Razen par terejalk ni bilo v cerkvi nikogar, niti orožnikov. O razstavih nikjer sledu. Upamo, da tak patriotičen škandal ne igrine brez odmeva. — Patriot.

* **Gradbeno gibanje v Ptuj** je vkljub pomanjkanju stanovanj zelo mlitavo. Go-stilničar Dostal bo povečal svoje obrtne prostore in postavil še eno nadstropje, trgovce Sonnenschein predeluje svoje skladišče, nove stavbe pa, kakor vse kaže, ne bo letos nobene.

* **Gospodinjstva šola na Jesenicah.** Iz Jesenice nam poročajo: Gospodinjstvo šola je prišla ustanovljati k nam gđ. Stebi. Vse pa se je izvršilo na tako medli podlagi, da je vsak uspeh že a priori izključen. Merodajni faktorji se sploh niso

vpogledali po zaslugi nekoga vstojca, ki nima, sodeč po njegovem vedenju, možgan v pravem redu. Gđ. Stebičevi priporočamo, naj stopi v stik s pravimi predstavitelji Jesenic, ne pa z osebam, ki za take zadeve niso merodajne.

* **Nova lekarna v Celju.** Ministrstvo za narodno zdravje je podelilo g. mag. pharm. Fedorju Gradišniku, lekarnarju na Jesenicah, koncesijo za otvoritev in obratovanje nove javne lekarne v Celju, s stojiščem Cankarjeva-Kralja Petra cesta.

* **Pirovanje v Framu.** Na dan kraljeve poroke je tudi francoska šolska mladina užila par veselih uric. Bilo je petja, rajanja in gostitve. Kljub počitnicam se je zbralo nad sto otrok, ki jih je pogostil g. Ilija Predovič, veleposestnik iz Ljubljane, za kar mu šolsko vodstvo v imenu mladine izreka najtoplejšo zahvalo.

* **Nezgođe.** Ivanu Škarji, rudarju v Krmelju, se je pri kopanju v rovu vsula velika plast premoga na levo nogo in mu jo zdrobila. — Ignacij Nograšek, dninar pri tvrdki Treo in zaposlen pri popravljanju hiše »Novi svet« na Gospod-sveti cesti v Ljubljani, je vsled lastne neprevidnosti padel raz oder in si poškodoval levo nogo. — Z mlajša je padel tesarški pomočnik Anton Jakopič iz Savelji in se pri padcu močno ranil na kolencu desne roke. — Josipu Pajnu, zidarju na stavbišću palače Kreditne banke v Ljubljani, je med delom nenadoma postalo slabo in se je zgrudil nezavesten na tla. Pri padcu se je poškodoval tudi po životu. — Anton Verlič, dninar v Trebnjem, je obsekaval vejeve na drevju. Pri tem je zgubil ravnotežje, padel na tla in si zlomil desno roko.

* **V Savi utonil.** Ivan Horvat, rodom Slovenec, je služboval pri policijski direkciji v Sarajevu kot nadstražnik. Na lastno prošnjo je bil pred kratkim iz službe odpuščen. Zadnje dni se je mudil pri znaneih v Zagrebu, s katerimi se je šel kopat v Savo in utonil.

* **Tihotapčeva smola.** Odkar je minula svetovna vojna, se Josip Krapeš iz Otlice pri Ajdovščini ne more več privaditi rednemu delu. Lotil se je zlasti dobičkanosnega tihotapstva in v družbi svojih tovarišev pridno prenašal tobak iz Jugoslavije v Italijo. Dne 13. junija se je z dvema sotihotapcema napotil zopet čez mejo. S seboj je vzel 600 zabojčkov srednjega turškega tobaka, ki ga je navadno prodajal onkraj meje po 1,5 liri komad. Toda toplot ni imel sreče. Obmej-na straža je namreč zasledila pravočasno vso trojico. Službojoči narednik Konrad Jaseničnik je v Vrabčah pri Zireh prežal nanjo in jo takoj pozval, naj se ustavi. Namesto, da bi se ustavili, pa so se spustili tihotapeci v beg, kakor je straža ustrelila. Strel je zadel Krapeša v levo stegno in se je zgrudil takoj na tla, dočim se je ostalima dvema posređilo ubežati čez mejo. Ranjenec je podelil prvo pomoč neki ruski zdravnik, potem pa so ga naložili na voz in odpeljali v Logatec, od tam pa v ljubljansko bolnico.

* **Posledice alkohola.** Josip Korun, delavec pri podružnici »Slograda« v Trbižu, je šel z dvema prijateljskoma v Joskovo gostilno in tamkaj popival. Pri sosednji mizi se je kmalu med gosti vnel prepir, nakar je trojica zapustila lokal in mirno odšla. Kar prideče za njimi p. d. Pekov iz Pristave in zahteva od njih svojo kapo. Ko mu je Korun razložil, da ne ve ničesar o njegovi kapi in da so mu njegovi tovariši najbrže skrili, je zadel Pekov ves razkačen divjati in beseti. Zgrabil je tudi za nož in ga zasedil Korunu v desno nogo.

SPREJEMI NA SREDNJE ŠOLE.

Kočevo, nižja realna gimnazija: Prijave za sprejemni izpit za I. r. 29. t. m. Zunanji učenci lahko tudi pismeno. Sprejemni izpiti 30. t. m. ob 8. dopoldne pismeni, popoldne ustneni. — Istočasno se sprejemajo prijave za »Dijški dom«. Ako se oglasi dovolj učencev, se otvori jeseni na zavodu tudi V. realni gim. razred s slovenskim učnim jezikom. Učenci za ta razred naj se javijo do 15. avgusta pismeno.

Novo mesto, realna gimnazija: Prijave za sprejemni izpit za I. r. 29. t. m. od 9. do 11 in 30. t. m. od 8. do 9. Izpiti 30. t. m. ob 9. pismeni ob 15. ustneni.

Ljubljana, žensko učiteljsko: Vpisovanje v I. letnik 30. t. m. od 9. do 12. Učence morajo izpolniti 15. leto in dovršiti meščansko šolo (nastavni razred) ali IV. razr. kake srednje šole (liceja). Predložiti treba krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Brežice, meščanska šola: Vpisovanje v I. razr. 28., 29. in 30. t. m. dopoldne. Sprejemajo se učenci in učence z dopolnjenim 11 letom in petletnim uspešnim obiskom ljudske šole. Predložiti treba zadnje spričevalo, krstni list, domovnico, izkaz o cepljenju koz.

Maribor, drž. dvorazredna trgovska šola: Vpisovanje 29. VI. — 4. VII. od 8. — 10. na Zrinskega trgu I. Brez sprejemnega izpita morejo stopiti v I. razr. le učenci, ki so dovršili meščansko ali nižjo srednjo šolo. Predložiti treba zadnje šolsko spričevalo in krstni list. Zunanji učenci in učence se lahko prijavijo do 4. julija pismeno. Morebitni izpiti bodo 11. septembra. Pripravljalni razred je vsled pomanjkanja prostora za letos ukljen.

Ljubljana, državna dvorazredna trgovska šola: Vpisovanje 1. do 4. julija od 9. do 12. V I. letnik se sprejemajo brez sprejemnega izpita absolventi in absolventke meščanske in nižje srednje šole, na podlagi sprejemnega izpita tudi absolventi VIII. razr. ljudske šole. Predložiti je zadnje šolsko spričevalo in rojstni list.

UVELJAVLJENJE STAROKRON-SKIH TERJATEV NAPRAM NAŠIM DRŽAVLJANOM.

(Glej predčlanke v št. 110, 115, 120.) Ti predčlanke so dognali, da naša sodišča s stališča mirovne pogodbe in naše avtonomne meddržavne zakonodaje popolnoma upravičeno priznavajo starokronske terjatve naših državljanov napram avstrijskim dolžnikom v nominalno enako visokem znesku jugokron. Avstrijska sodišča, ki priznavajo za stare kronne nove avstrijske, nam delajo krivico in izvajajo retorizijo.

Binokostni dopisnik »Jutra« se pridruzuje tem izvajanjem, a povprašuje, v kakih valut in po katerem kursu naj vplačujejo naši dolžniki avstrijskim upnikom starokronske dolgoze? To vprašanje mi daje prijeten povod, preskusiti pravilnost svojih argumentov v predčlankih na nasprotnem pravnem slučaju. Rekel sem: Pred vsem se dožene notranja vrednost terjatve ob razpadu Avstrije na meddržavnem tržišču (40 odst.). Ta je jako visoka. Naši upniki je ne tirjajo, ampak se zadovoljujejo z 20krat nižjo jugoslovansko vrednostjo, ker čutijo, da bi bili sicer z ozirom na padec lastne valute (iz za ustanovitve države) obogateni. Varnost se hočejo le škode po stanju valute ob plačilu, a odklanjajo dobičke spontano. Tako postopanje naših upnikov priča o globokem pravnem čutu, ki veva, da naj državljan trpi sam posledice poslabšanja lastne valute. Ta pravna norma je naša sankcija tudi v št. 271. mirovne pogodbe, ki ne računa notranje vrednosti terjatve med starimi avstrijskimi državljanji po času nastanka terjatve, temveč ob času razpada države, tako da trpi dotedanji padec valute (ca. 60 odst.) že upnik.

Isti argumenti morajo prihajati do uporabe pri presojanju terjatve avstrijskih upnikov napram jugoslovanskim dolžnikom iz starokronskih obligacij. Takoj po razpadu Avstrije je znašala notranja vrednost teh terjatve še 40 odst. prvotne polne vrednosti. A ta vrednost je pešala s padcem avstrijske valute od dne do dne. Danes je minimalna. Vendar trpi ta dasi strahoviti padec svoje valute avstrijski upnik sam, kakor trpi jugoslovanski upnik padec naše valute (na 1/20 prvotne višine). Tudi v notranjosti avstrijske države ne dobi avstrijski upnik višjega vračila, kakor nominalne v novih, slabih kronah. Naši dolžniki so torej upravičeni, plačati dolgoze v avstrijskih kronah in po plačilu tožiti na ugotovitev vračila (ev. izbris).

Vse to »de lege lata«, dokler se državi med seboj drugače ne dogovorita.

POKRAJINSKA OBRtna RAZSTAVA V MARIBORU.

Razstava vajeniških del. Pokrajinska obrtna razstava ni namenjena samo obrtnikom, ampak tudi obrtnemu naraščanju. Razstavni odbor je dal brezplačno na razpolago posoben oddelek, v katerem se razstavijo doposlana dela obrtniških vajencev. Pri prijavi za taka dela, ki se sprejemajo najkasneje do 31. avgusta, je navesti razen imena tudi starost vajenca in kako dolgo se že učijo svoje stroke. Razstavne predmete je doposlati v svrhu razstave do 4. septembra odboru pokrajinske obrtne razstave v Mariboru.

Čisti dobiček za vajeniški dom.

Glasom sklepa razstavne odbora je eventualni čisti dobiček namenjen za ustanovitev prepotrebne »Vajeniškega doma« v Mariboru. Marsikateri mojster bi rad sprejel vajenca, toda vsled stanovniške miselnosti, katero občutijo danes vsi sloji, je to nemogoče. V »Vajeniškem domu« naj bi imeli tudi vajence prosto stanovanje, razen tega pa bi naj postal »Vajeniški dom« pravo zavetišče učence mladine, kjer naj bi našla tudi primeren duševno hrano. Le dobro vzgojen in izobražen obrtni naraščaj jamči za zdrav razvoj obrti in industrije. Zato je častna dolžnost vsakega obrtnika in rodoljuba, da po svojih močeh pripomore do uresničenja tega načrta. Čim večji bo uspeh razstave, tem bližje bomo temu načrtu.

Razstavni katalog.

Ponovno opozarjamo vse obrtnike, kakor tudi trgovce, banke, gostilničarje, itd. na razstavni katalog, ki ga izda razstavni odbor ob priliki pokrajinske obrtne razstave. Katalog izide v mnogih tisočih izvodih in bodo imeli inserati v tem katalogu velik uspeh. Naročila sprejema zato pooblaščen zavod A. Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 10.

TRŽNA POROČILA.

Zagreb, 14. junija. (Tedenski sejem.) Današnji sejem je bil zelo živahen. Blaga in posetnikov dovolj. Cene (v kronah) za kg žive teže) so se gibale takole: vol 1. 38 — 41, II. 34 — 38, III. 28 — 32, krave I. 34 — 36, II. 28 — 32, III. 18 — 22, mlada živina 32 — 36, teleta I. 44 — 48, II. 38 — 40, III. 34 — 36, svinje I. 86 — 92, II. 76 — 82, III. 60 — 66. Nova detelja se je plačevala za 100 kg 700 — 1000, slama 380 — 400. Novo seno se je plačevalo za voz 500 — 700. Lepi konji so dosegli ceno 80 — 100.000 K par, srednji 40 — 50.000 K par in slabi 20 — 30.000 K par.

— Otvoritev Zagreškega zborna. Jutri v soboto se svečano otvori zagreški veliki sejem, ki bo trajal do dne 2. julija. Otvoritvi bodo prisostvovali tudi zastopniki ministrstva za trgovino in industrijo.

Zagrebski veliki sejem je po ljubljanskem velkem sejmu prva večja prireditelj te vrste tekom obstoja Jugoslavije. Ob otvoritvi se obeta velik nval posetnikov.

— Vprašanje južne železnice. Kakor poročajo z Dunaja, je podvela francoska vlada v Rimu korake, da se pospešijo pogajanja glede anuitetnega vprašanja južne železnice. Ti koraki francoske vlade so imeli menda uspeh, kajti italijanska vlada je poslala na Association Nationale v Parizu poziv, naj pošlje zastopnike v Rim. Zdi se, da se je ravno vsled te akcije preložila konferenca v Benetkah na 19. junija. Ti rimski razgovori obetajo povoljno vplivati na potek konference o južni železnici v Benetkah.

— Snovanje nove notne banke v Avstriji. Z Dunaja poročajo, da so se v tork in sredo vršila pogajanja med zveznim finančnim ministrom Segurjem in dunajskimi denarnimi zavodi glede osnovanja nove notne banke. Posvetovanjem je prisostvoval nekaj časa tudi zvezni kancelar dr. Seipel. Načrt o notni banki se je v principu odobral. Za novo notno banko je predvidena glavnica v znesku 2 milijonov funtov. Polovico glavnice bi prevzeli domači zavodi, a polovico inozemski. Poleg tega so se vršila posvetovanja tudi glede drugih mer, da se zaustavi padanje avstrijske krona. Ta pogajanja so precej vplivala na valutni in devizni trg in se je avstrijska krona v tork in sredo zopet močno popravila.

— Trgovinski dogovor med Češkoslovansko in Grčijo. Nemški listi poročajo, da se zaključujejo pogajanja o trgovinskih pogodbah med Češkoslovansko in Grčijo. Zveza grških industrijalcev je predala vladi spomenico, v kateri trdi, da je sklep trgovinske pogodbe s Češkoslovansko škodljiv za grške interese, ker Češkoslovanska uvaža malo blaga iz Grčije, a na drugi strani bi češkoslovanska industrija vsled te pogodbe težko škodovala domačo industrijo.

— Lesna borza v Budimpešti. Kakor se poroča, nameravajo budimpeštanski lesni trgovci in producenti osnovati v Budimpešti lesno borzo po dunajskem vzorcu.

— Načrt deviznega in valutnega davka v Madžarski. Kakor poročajo iz Budimpešte, izdeluje finančno ministrstvo načrt deviznega in valutnega davka, ki se bo predložil novi narodni skupščini.

— Gospodarski položaj v Angliji. Iz Londona poročajo, da se kaže boljšanje v trgovini. V jeseni se pričakuje z getovostjo materialno zboljšanje v strojni industriji. Tudi v tekstilni industriji je opaziti večjo delavnost.

— Devizni trg v Moskvi. Državna banka v Moskvi je plačala dne 22. maja t. l. za en funt sterling 10.600.000 sovjetskih rubljev, za 1 dolar 2.400.000, za 1 francoski frank 210.000, za 1 francoski zlati frank 450.000, za 1 švedsko krono 610 tisoč, za 100 nemških mark 830.000, za 100 poljskih mark 60.000. Kurzi v prostem prometu pa so še mnogo višji, nego oficijelni kurzi državne banke.

— Snovanje novih bank v Rusiji. Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev snujejo, kakor poročajo listi, ruski industrijski krogi nove banke. V prvi vrsti naj se osnuje banka za trgovino in industrijo, ki naj bi prevzela finansiranje trgovine in industrije s kratkodobnimi posojili. Razen tega snuje veindustrija uralske pokrajine banko specialno za uralsko pokrajino. Potreba osnovanja take banke se utemeljuje s tem, da državna banka ni v stanju, popolnoma zadovoljiti potrebam uralske industrije. Potem se snuje še ena banka, in sicer je snuje ljudski komisarjat za poljedelstvo. Imenovala bi se poljedelska banka ter bi priskrbovala poljedelcem denar in poljedelske stroje.

— Litavski denar. Kakor se nam poroča iz Kovna, je litavska vlada vzela v delo zakonski načrt o uvedbi narodne valute. Kot nova vrednostna enota se bo določil takozvani »auksin«, po vrednosti enak 0.005 dolarja. Nova valuta se naj uvede po osnovanju litavske emisijske banke, ki je zamišljena kot delniška družba z osnovno glavnico v znesku 2 milijonov dolarjev. Dve tretjini glavnice prevzame vlada za notranji poslovni svet, dočim zadnjo tretjino lahko prevzamejo inozemci. Emisijska banka ima pravico, emitirati do 3 milijarde papirnatih auksinov brez posebnega dovoljenja ljudskega zastopstva. Ena tretjina bankovcev se bo krila s kovino, dve tretjini pa s tujimi devizami in vrednostnimi papirji. Emisijska banka ne bo dolžna zamenjati bankovcev v kovino.

BORZA

Beograd: London 325, Pariz 638, Newyork 72, Zeneva 1370, Rim 364.60, Praga 140.25, Berlin 22.32, Dunaj 0.45, Bukarešta 49, Budimpešta 7.5.

Dunajska in praška borza včeraj nista poslovali.

Curih: Berlin 1.68%, Newyork 524.78, London 23.51, Pariz 46.40, Milan 26.60, Praga 10.05, Budimpešta 0.52, Zagreb 1.80, Sofija 3.67, Varšava 0.12%, Dunaj 0.02%, avstrij. žig. krone 0.03.

Berlin: Italija 1570.50 — 1574.50, London 1390.75 — 1394.25, Newyork 310.85 — 311.64, Pariz 2751.55 — 2758.45, Švica 5927.55 — 5942.45, Dunaj 1.73 — 1.77, Praga 597.25 — 598.75, Budimpešta 30.71 — 30.79, Sofija 214.70 — 215.30.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Lastnik in izdajatelj Konrad »Jutra«. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Hči papeža

Lukredija Borgia

(Dalje)

«Glejte!» začeli Juan pred vsem Cirkom in kaže v Cezarja. «Ha! Glejte ga, ubijalca! Ti si moj brat? Ljudje, kaj ne vidite, da je to prava zver s kremplji in repom, da je satan, ki je neel iz pekla, najstrašnejši, v človeški podobi? V kardinalskem klobuku in plašču? Le buljite v mene, nisem zblaznel ne, še nisem zblaznel, ali tako mi svetega križa... in pri tem dvigne Juan svoj meč s križnim ročajem v znak in položil pred vsemi dva mesta — «tako mi svetega križa, tu gori je ubijalec dekleta, katerega je pantera pred vašimi očmi razgrgala, ali njeno kri je pil najstrašnejši panter sam, moj brat, Cezar Borgia, krvavi kardinal!»

V buki in strahoviti paniki, v kateri se je nahajala vsa množica, je jedva kjo razumel to strašno obtožbo, a vsi so videli grožnjo junaškega vojvode. Pač pa je del okoliščin in spremstva precej jasno razburil poedine besede. Eden pa je slišal jasneje in točneje ko vsi drugi, namreč Cezar Borgia sam. Blod kakor surt, prekrizanih rok je stal ob robu svoje lože in strmo gledal v svojega junaškega brata doli v areni in poslušal je te besede, ki so se divigale iz arene proti njemu in višje gori, kakor da je vsaka beseda glasna obtožba pred Bogom samim.

Alfonso de Aragona objame sedaj jednega Juana in ga s silo vodi soboj. Tiščo pomirljivih besedi una šepeta in ga prepričuje, da je nemogoče, da bi bil Cezar mogel storiti kaj slonega. V nepokvarjenem Alfonsovem srcu se ni mogla pojaviti takšna obtožba in mis-

liti je, da se Juanu blede. Ta človek, ki je sicer nesimpatičen, vendar obdan s kardinalskim škrlatom in mlad po letih, brat Lukrecije in brat Juana, pa naj bi bil sposoben za tolikšne, tako rafinirane zamisli in izvedene zločine?

Ubogi vojvoda Bisselški, princ aragonski, je bil šele osem dni v Rimu in šele pričel je biti rodbinski član Borgiajevcev. Njegov viteški značaj, njegova pošena narava ni mogla razumeti niti pojmiti takšnega zločina. Le malo še potrpi, vojvoda Bisselški, pa boš na lastnem telesu občutil kremplje tigra Cezarja!

Ogromni Cirkus Maksimus se prazni. Odznanaj se nadaljuje krik in vik množice, ki je doživela mnogo večjo senzacijo, kakor bi si jo bil kdorkoli mogel misliti v neumnih sanjah. Vsi razdraženi so obiskovalci odhajali, in šele polagoma so se pričeli zavedati, kaj so pravzaprav videli. Razgrgala živa deklica, papežev sin in zet v areni, da jo brani, borba z levi, pantera razgrgala dekleta, don Juan se vede po dogodku tako čudno in dviga meč pred papežko ložo...

Po areni pa že hodijo sluge, sipajo pesek na krvave lise nesrečne žrtve, koje truplo je že izgnilo.

Gori v loži pa še vedno stoji mladenič z rimskim obrazom, nogoboini, kakor iz kamena izklesanim. Še vedno stoji kakor kip. Oči gledajo v eno točko v prazni areni, ustnice so tržno stisnjene.

Dolgo časa stoji sam samcat tako, potem se kip nekoliko zgane. Okrene se k odhodu, poprej pa še sikne skozi stisnjene zobe:

«Sam si si izrekel smrtno obsodbo, brat moj Ivan! Sedaj moraš umreti!»

XIII. poglavje.

Dva dni kasneje so se temni oblaki zbirali nad Rimom. Mrka mračna noč se je spuščala na zemljo. Zvezde so izgubile, oblaki so se divje vrtili in v nenavadni burji. Sicer vedno veseli in razposajeni in razsvetljeni Rim je to noč utihnil, ulice so bile popolnoma puste in prazne, ker si ni nikdo upal v tem nenavadnem vremenu izpred strehe. V hišah so prižgali luči mnogo prej ko navadno. Pred palačami množicnikov so stopale samotne straže, ogrnjene v svoje plašče.

V bližini Velikega mosta v Avreljanski ulici je svetilikal skozi vrak nestalen plamen skozi odprta vrata neke hiše. Pred ognjiščem je v revnem prostoru kobe stala sivolasa žena, ki je od časa do časa priložila poleno na ogenj. Neznane, ki bi nenadoma stopil v ta prostor, bi se najbrže prestrašil pri pogledu na sivolaso staro, ki izgleda s svojim ogromnim stasom, kakor kakšna pravljica orjakinja iz davnih časov, njene poteze pa in globoko udrti velike oči kažejo na demoneko dušo.

Prostor sam pa ni zidana hiša, ampak podzidana duplina v skali nad Tiberom. Veter piha v to duplino in se poligrava z belimi lasi starke, potem pa se zaganja v plamen na ognjišču in trže dim. Starke pa kakor da ne zapazi njegovega početja. Tako globoko je zamišljena, da niti ne sliši poskočne narodne pesmi, ki si jo polglasno in brezmišelnopoppeva lep mladenič, oblečen po gondolijsko.

Pel pa je žalobno narodno pesem o lepem ribiču, ki je vsako noč ljubil morskovo devico, dokler se ni na njenih ustnih našel smrti.

Tako je popelaval gondoličar, zunaj pa je tulila burja, pljuskala ploha in besnelo vreme, da je veriga, s katero

je bil priklenjen tiberski čoln, neprestano cvilila in pokala.

«Molči, Bernardo!» naenkrat jemo ukaže starke. «Tvoj brat Giuseppe je mrtev, v hiši smrti morajo umolknuti vse pesmi!»

«Oprosti, mati,» — odgovori mladenič, «ne vem, kako se mi je ta pesem kar sama pojavila. Nisem te hotel žalostiti. Posel pač gre bolje izpod rok, če si malo popevaš pri njem!»

«Čemu pa sploh krpaš mreže?» jezo nadaljuje starke. «Tvoj brat ne leži na dnu reke in ne boš ga z mrežo potegnil ven. Če bi ti bil mož na mestu, ne pa baba, bi ne krpal mrež, ampak bi si nabrusil sekuro, poiskal bi proketo baho, ki je tvojega brata zadela z zastrupljenim bodalom in bi jej razklal lobanjo. Ali ne slišiš, da evrči iz plamena poziv: Maščuj svojega brata! Veter, ki žvižga čez Tiber in se zaganja v naše domovanje, ti tuli v uho svoj poziv: Hodi po Rimu, išči proketo ciganko s krinko, ubij jo, ker je tvojemu bratu urožala smrtuonoj strup v žile!»

«Kaj še vedno nisi pozabila, mati?» odvrne mladenič in strse plavokodrasto glavo. «Že tri tedne se zamaš potepam po rimskih ulicah, pa ciganke več ne vidim. Kakor da je izgnila iz mesta. Ni je več!»

«Pa če se skriva tam, kjer se sestaja nebo in zemlja, najti jo morava!» sikne starke. «Mati ne pozabljaj na ljubljenega sina, še manj pa na ono, katere je ga je ugrabil!»

«Res, velika nesreča je to,» vzdihne Bernardo, «ali Giuseppe si je bil tudi sam kriv. Kaj je res moral poljubiti ciganko s krinko? Sam se je zaletel v njeno bodalo, tako so mi pravili vsi, ki so gledali ta prizor. Sicer se mi pa zdi, da ima ciganka mogočne zaščitnike, ker še ni dolgo, da sem jej

bil tako blizu, kakor sedaj tebi, mati, pa ko sem jo hotel prijeti, mi je neki visoki gospod prebodel dlan z mečem. ... pa saj itak veš, mati.»

«Strela božja naj ga zadene, kdor brani to proketo ciganko vlačugo!» zakolne starke. «Pa saj ni sam kriv. Čarovnica ga je prelepla, kakor je storila s tvojim bratom. S svojo lepoto in s svojim bučnim plesom ga je zapletla v svoje mreže. Prišel bo dan najinega maščevanja, to vem, to čutim, Bernardo! Materino srce ee ne vara! Sedaj ti pa pripravim tvojo juho, mladi moj, čeli dan si bil na vodi, da zaslužiš teh par bornih soldov...»

«Pa še teh nisem zaslužil, mati. Danes je tako pasje vreme, da se nikdo ne upa na Tiber. Danes se ni priklazala ona odlična gospoda, ki se sicer vozi včasih v moji gondoli.»

Starke boče odgovoriti svojemu sinu, ali nenadoma se ustavi njen pogled na vzhodu v berno stanovanje. «Hej! Kdo je tam?» klikne. Na vzhodu se pojavi črna postava, nerazločna v polmraku, obidvidno nekakšen možki, ogrnjen v dolg dopetni plašč in pokrit s širokokrajnim klobukom. «Kdo ste? Kaj počete?» klikne Bernardo in pogradi za sekuro, da je pripravljen, če bi prihajal morda bil kakšen zlikovec z napadalnimi nameni.

«No, Bernardo, le odložite svojo sekuro!» mu odgovori jasen glas. «Priatelj stoji na pragu! Pa tako vam ran Kristovih, ne izročite glasno mojega imena, ako mi nečete izročiti smrtne obsodbe!»

S temi besedami prestopi prihajajoč prag in se bliža ognjišču. Potem šele srame klobuk, in tisti lip klikneta pridružen starke in njen sin:

«Hvaljen bodi Jezus Kristus! ... On je... grof Pesarski!»

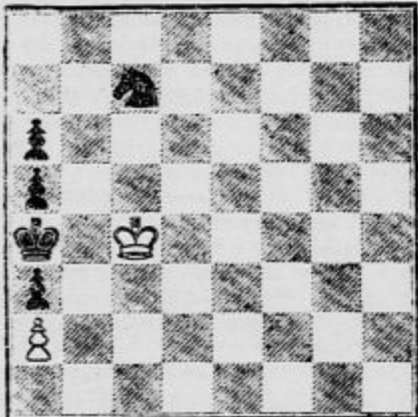
(Dalje prihodnje.)

ŠAH.

Naloga št. 33.

«V zasedi.»

Sestavi dr. A. Schwab, Celje.
(Prvič priobčeno.)

Številke 1 do 8 od spodaj navzgor, črke od a do h od leve na desno.

Beli: a2, Kc4.

Črni: a3, a5, a6, Kc4, Sc7.

Mat v štirih potezih.

Popravek: V diagramu naloga št. 32 je črni tekač h3 odveč, kar itak sledi iz teksta.

Jugoslovanski šahovski turnir v Rogški Stitini. V tem kopalšču so se dne 5. junija t. l. vršila posvetovanja delegatov celjskega in mariborskega šahovskega kluba s kopalščo upravo radi prireditve jugoslovanskega turnirja, ki bi se vršil koncem junija ali v prvi polovici avgusta t. l. Uspeh posvetovanja je bil nad vse zadovoljiv. Natančnejši turnirski program se objavi čimprej.

Geza Maroczy, madžarski šampion, doseže 20. t. m. v Beograd, kjer bo igral nekaj partij z B. Kostićem. Nato gostuje Maroczy v Novem Sadu, Ljubljani in Mariboru; v zadnjih dveh mestih bo igral nekaj partij z dr. Vidmarjem.

Revanzina tekma Maribor - Zagreb se vrši v jeseni t. l. v Zagrebu; vsak klub postavi 8 igralcev. Kakor znano, je v 1. tekmi, ki se je vršila dne 25. in 26. marca t. l. v Mariboru, zmagal Maribor 7½ proti 6½.

Samponatski turnir v Mastingsu se vrši še letos kmalu po londonskem turniru. Vabljeni so: Aljohin, Capablanca, dr. Lasker in Rubinstein.

Objave

* **Javna tombola** se vrši v nedeljo 18. t. m. popoldne na Kongresnem trgu. Tombolo priredi «Klub Primorsk», deloma v korist «Dečjemu domu». Dobički so originalni in tako praktični, osobito za gospodinjke, da se jih gotovo vsaka želi za svojo jedilno shrambo, pa tudi za oblačilno omaro. Le oglejte si jih, razstavljeni so v Prešernovi ulici, na Kongresnem trgu in na Dunajski cesti, kjer se dobe tudi karte. Segajte prido po njih, saj stane vsaka le 6 kron! Tedaj v nedeljo vsi na tombolo!

* **Kolo jugoslovanskih sester v Celju.** Občni zbor Kola jugoslovanskih sester v Celju se vrši neprekinjeno v ponedeljek, dne 19. junija, v mali dvorani «Narodnega doma» ob osmih zvečer.

* **Pevski zbor «Glasbene Matice»** Danes, v petek, pevska vaja za ženski zbor ob 6. uri, za moški zbor ob 8. uri zvečer. — Odbor.

* **Šentjakovski gledališki oder** iz Ljubljane gostuje v soboto 17. in v nedeljo 18. junija v dvorani «Narodnega doma» v Novem mestu. V soboto igra rusko dramo «Spavaj moja deklica...», v nedeljo pa veseligrso «Gospod senator». Začetek vsakokrat ob pol 9. zvečer. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini g. Koširja na Glavnem trgu. Zeleti je, da novomeško občinstvo pokaže svojo zavednost in umevanje do dramske umetnosti, saj je Šentjakovski gledališki oder prvi za državnim gledališčem.

* **Prešernova kočja vrh Stola** se odpre v nedeljo, 18. t. m. Koča bode čez poletje oskrbovana. Ob priliki otvoritve te koče priredi kranjska podružnica S. P. D. svoj drugi letošnji društveni izlet in vabi k obilni udeležbi. Odhod iz Kranja z vlakom ob 12.33, oziroma 16.12.

* **Jugoslovansko akademsko društvo «Triglav» na Dunaju.** Koncem maja je bila ustanovljena na Dunaju podružnica jugoslovanskega akademskega društva «Triglav». Triglavu je kot kulturnemu, strogo jugoslovansko-nacionalnemu, naprednemu in nepolitičnemu društvu zaskuram med dunajskimi akademiki lep obstoj. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Medic Stane, cand. med.; podpredsednik Paleček Josip, cand. med.; tajnik I. Radković Bogdan, cand. r. com.; tajnik II. in arhivar Anbrožič Franjo, cand. med.; blagajnik Rybač Miloš, cand. r. com.; gospodar Arh Jože, cand. med.; knjižničar Jakša Joško, cand. med.; od-

borniški namestnik Popović Predrag, cand. r. pol.; revizorja Vodiškova Olga, cand. r. com. in Vovšek Pavel, cand. med.

Išče se pošten in vesten raznašalec proti jako ugodnim pogojem. Ponudbe sprejema Anončni zavod DRAGO BESELIJAK & DRUG, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1857

Iščem izveščane nakupovalce in prejemalce za jajca in perotatino s prvovrstnimi izpričevali in referencami, katere naj ponudniki vpolnjejo z enako uveljavbo zahteva plače na 1845

Ed. Supanc, Rogatec.

Sokolske potrebščine za člane, članice in naraščaj, kakor tudi sukno za kroj priporočila trdika A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10. 8196

Ing. dr. Miroslav Kasal oblatveno poverjeni stavbeni inženir in mestni stavbenik Ljubljana, Gradišče 13.

Starobno podjetje in tehnična pisarna za belonke, železobetonsko in vodno gradbo, arhitekturo ter vsakovrstne visoke zgradbe. 201

Prva slovenska tvornica lesenih žaluzij Weissbacher lesno-industrijska družba z o. z. Ljubljana, Dunajska cesta 66 izdeluje vsakovrstne žaluzije in sprejema vsa v to spadajoča popravila. Telefon 114. Brzjav: Weissbacher Ljubljana. 1845

Vremensko poročilo

Ljubljana, 15. junija 1922.		Ljubljana 306 m nad morjem				
Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	761.2	16.7	sev. zap.	jasno	—
Ljubljana	14.	767.6	25.0	jug. zap.	del. obl.	—
Ljubljana	21.	769.4	19.0	sev. zap.	jasno	—
Zagreb	7.	755.1	18.0	zapad	del. obl.	1.0
Beograd	7.	750.3	11.0	brezvetra	—	—
Dunaj	7.	759.0	17.0	sever	—	—
Praga	7.	760.0	12.0	brezvetra	jasno	1.0
Inomost	7.	758.7	11.0	—	—	1.0

V Ljubljani barometer nestanov., temperatura visoka. Sonce vzhaja ob 4.5, zahaja ob 19.55

Mali oglasi

stanje do 20 besedi 1 Din, vsaki naslednji 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačevanje, se preračuna do 20 besedi 5 Din, vsaki naslednji 5 besedi 2 Din. — Plače se aspej. (Lahko tudi v zvezkah.) Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priročna znanja za odgovor.

Službe ali skladiščnik, nadzorovatelj ali kaj sličnega, železniški poduradnik, zmoten slovenskega in nemškega jezika. Naslov na «L. C. 110», poštno ležeče Celje. 1860

V službo se sprejma: Kuharica, služkinja in dva kavarska očena. Narodna kavarna. 1853

Trgovskega pomočnika dobrega detajlista sprejme modna in galanterijska trgovina Jakob Lah, Maribor. 1544—11

Gospodilna 1848 z znanjem nemškega in slovenskega jezika, z dobro ljudskošolsko izobrazbo želi priti kot začelnica v manufakturno

Kupim Sivalni stroj, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe upravi «Jutra» pod «A/1946». 1841

Nepremičnine Hiša na prodaj v Celju, pet minut oddaljena od kolodvorja. Cena po dogovoru. Poiskala daje Lovro Ota, Celje, Zavalna št. 4. 1852

Lepa stavbna parcesla v Spodnji Šiški, na vogalu nasproti nove župne cerkve, se ugodno prodaja. Prostor je pripraven za vsako trgovino

Dopisovanje Zenitna ponudba! Mlad inteligenten gospod se želi v svrhu Zenitne seznaniti s inteligentno gospodino do 22 let staro, ki bi bila mirnega značaja in dobre srece, s primernim premoženjem. Le resne ponudbe je poslati na «Poštno ležeče 1900», pošta Videm ob Savi. 1851

Razno Suhe gobe lipove cvetje, brinjevo olje in poljske prideleke plača najbolje Siro-Rant, Kranj, telef. int. št. 9 in nudi po najnižjih cenah sladkor, riž, olja, kavo, itd. 1802

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava I-čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog. Naslov: 985 Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Varujte se pred nalezljivimi boleznimi!

Zato naročajte dr. J. Tičarjevo knjigo

„Boj nalezljivim boleznim“

ki opisuje vse nalezljive bolezni, kako se širijo, kako se jih spozna, kako se jih je treba varovati in kako zdraviti. Tifus, griza, difterija, pegavec, ošpice, škrlatinka, koze, otprni krč, steklina, smrkavost, dušljivi kašelji, influenza, šen itd., vse te bolezni in ravnanje z bolniki je podrobno razloženo.

Zato takoj naročite dr. Tičarjevo knjigo, ki velja s poštnino vred 13 Din 75 p pri

Tiskovni zadrugi v Ljubljani,
Prešernova ulica 54.